

Præst af den Sum, hvortil hans Embede var ansat, gav 2 pCt., saalænge han ingen Enkepension havde at udrede, og 1 pCt., hvis han havde en Enke at pensionere til. Det gik meget godt med denne Kasse i Begyndelsen, saalænge den kun havde faa Pensioner at udrede, og saaledes kunde oplægge det Meste af sine Indtægter. Den blev istand til at nedfætte det oprindelige Bidrag, især efterat den 1794, derved, at det forrige geistlige Brandsocietet blev opløst, paa eengang fik en Capital af 10,000 Rbd.; den stod sig saaledes tilfyneladende godt; men ikke destomindre har det vist sig, at den ikke kunde bestaae uden yderligere Tilskud; den har derfor i den senere Tid faaet Bidrag af den egentlige Pensionskasse; der blev i 1839 bevilget, for det Første paa 10 Aar, et Bidrag af 400 Rbd. aarligt af den egentlige geistlige Pensionskasse, og derhos er Præsternes Forpligtelse til aarligt Bidrag i flere Maader bleven forøget. Men denne Kasse var anderledes funderet end den ribefte og viborgffe; thi i hin blev der i lang Tid samlet Noget, men i disse aldrig; thi der blev ikke udredet Mere, end der behøvedes for Enkerne, altsaa i de første Aar meget lidet, og siden mere og mere. Det forekommer mig, at man ingenlunde kan stole paa, at disse to Hjelpeenkasser ere istand til at yde Enkerne den Hjælp, de behøve, og jeg troer ikke, at Regjeringen kan nægte, naar hele Geistligheden bliver enig om at ophæve Kassen, under Tagtagelse af alle erhvervede Rettigheder, da at ophæve den eller omdanne den saaledes, at den bliver mindre fordeelagtig for de tilkommende Enker. Jeg troer altsaa, at det vil være ønskeligt for de Geistliges Enker, at den Deel af den omhandlede Hjælp, der tilkommer dem, maa gaae over til Hjelpeenkassen. Dersom man har Tvivl, er der en Mellemvei, at man kunde bestemme, den skulde blot anvendes til Bedste for de geistlige Enkekasser, efter de nærmere Bestemmelser, som Cultusministeriet, efterat have hørt vedkommende Landemoder, derom maatte tage. Saa var der Intet foregrebet, og jeg kunde være tilbøjelig til at stille et Vædringsforslag i den Retning. Det er dette, jeg har fundet det hensigtsmæssigt at udtale om denne Sag.

Simony: Den ærede 3die Landstingsmand fra 3die Valgfreds (Wessely) har savnet adskillige Dplysninger i denne Sag, deels om Grunden til, at Enkekassens Capitaler ikke ere stegne mere i Aaret 1848 end omtrent 1200 Rbd., naaget dens Indtægter have været omtrent 3400 Rbd. og dens Udgifter ikke have været synderligt store, deels om Grunden til, at Enkekassen har personlige Fordringer paa forskjellige Mænd, naaget det er udtalt bestemt i Enkekassens Fundats, at Midlerne skulle sikkes i Jordegods. Hvad nu det første Punkt angaaer, da skal jeg tillade mig at bemærke, at Grunden til, at Enkekassens Capital ikke er stegen mere i Aaret 1848, ligger deri, at der i Genhold til den allerhøieste Resolution, der blev erhvervet ved Krigens Begyndelse, og hvorefter Bestyrerne af offentlige Stiftelsers Midler bleve bemyndigede til, af Stiftelsernes Overfsud at skjænke Endeel til Dækningen af Udgifterne ved Krigsføringen, er af denne Enkekassens Midler givet et Beløb af, saavidt jeg erindrer, 2 til 3000 Rbd., hvilket altsaa er overeensstemmende med, hvad den ærede Landstingsmand har yttret. Hvad den anden savnede Dplysning angaaer, da hidrøre disse personlige Fordringer sandsynligvis fra forhenværende Pantefordringer, som Stiftelsen har havt, hvor Stiftelsen ikke har kunnet faae sit Tilgodehavende ved Pantets Realisation, og hvor altsaa, hvad der er blevet tilbage af Stiftelsens Tilgodehavende, er gaaet over til at blive en personlig Fordring. — Hvad Sagen selv angaaer, da troer jeg, at, om der end ikke er noget strengt Retsstray for Jylland paa Enkekassens Capitaler, taler Billighed dog i høi Grad for, at Enkekassens Capital, der hidrører fra Tilskud af Embedsmænd i Jylland, bør komme Jylland tilgode. Iøvrigt kan jeg, hvad Lovudkastets Specialiteter angaaer, ganske henholde mig til, hvad der af den høitærede 5te Landstingsmand for Kjøbenhavn (Ørsted) er udtalt.

Da Ingen videre ønskede at yttre sig, fattedes det under Afstemning, om Sagen skulde overgaae til 2den Behandling, hvilket eenstemmigt vedtoges med 29 Stemmer.